Din intimitățile gazonului

O MARE VEDETĂ A FOTBALULUI ROMÂNESC

Felecan I, așa cum și-l amintesc mai vîrstnicii iubitori ai fotbalului

Fotbalul nostru se poate mîndri oricînd cu un buchet de fundași de mare clasă internațională: *Vogl, Bürger, Albu, Sfera, Felecan*, unul mai valoros ca celălalt. Simpatiile unora se îndreaptă, totuși, mai mult spre IACOB FELECAN, nu numai pentru faptul că ori de cîte ori a jucat în aleasa României, făcînd pereche fie cu *Bürger*, fie cu *Albu* sau *Sfera*, a fost totdeauna cel mai constant, cel mai apreciat și cel mai bun, dar mai ales pentru multiplele greutăți și obstacole întîmpinate ca să ajungă în națională, cîtă vreme nu făcea parte dintr-un club bucureștean.

Dar această veche racilă a fotbalului nostru se pare că este la modă și azi, dacă ne gîndim numai recent la fundașul de rezervă al lui „U", *Codrea*. Transferat de curînd în Capitală, după numai cîteva jocuri la Rapid este propus de oficialități și presă, direct titular în echipa națională, înlăturînd — în felul acesta — în continuare și alți provinciali la transferuri în București, ca o condiție aproape obligatorie de afirmare. Sau să ne amintim de un alt universitar, cum a fost în trecut valorosul fundaș *Lazăr Sfera*. Complet neglijat și uitat de federație la Cluj, imediat ce a fost transferat la Venus București nu i-a fost necesară nici cea mai mică... temporizare pentru a deveni titular în națională!

Iacob Felecan a respins însă toate ofertele primite, refuzînd să-și părăsească clubul și cetatea, pentru acest „miraj al Capitalei" și de aci simpatia ce i s-a purtat întotdeauna și aprecierea ce mă obligă să i-o fac față de ceilalți mari fundași ai României.

Născut în Mănăștur, la Cluj, joacă fotbal de mic copil, pentru ca la 13 ani să fie introdus în prima echipă a Mănășturului, datorită pasionantelor jocuri interstrăzi. Este repede ochit de binecunoscutul descoperitor de talente, *Jigmond*, care-l trece la juniorii Victoriei și apoi, după numai un singur sezon este titularizat (la 16 ani) mijlocaș dreapta în prima echipă.

Iacob Felecan se impune repede, fiind ales și căpitanul echipei și avînd ca parteneri pe frații *Munteanu*, frații *Cociuban*, ceilalți *Felecani*, frații *Chendreanu*, pe *Pall, Santay, Farcaș, Marian, Cornea, Pop Vasile, Nistor* și *Căpușan*. În 1936 îl găsim în formația „Ligii de Nord" alături de *Munteanu, Bodola, N. Covaci, Cociș, Juhasz, Mircea David* și alții, în celebrul turneu din Franța, Belgia, Olanda, Elveția și Luxemburg ,cîștigînd 14 partide din 18 jucate, singurele pierdute fiind la Bordeaux și Rouen. Un an mai tîrziu își face debutul în echipa României jucînd la Lodz contra Poloniei, ca fundaș stînga alături de *Bürger*. Urmează apoi alte partide în națională cu Iugoslavia (de două ori), Cuba etc.

În 1940 s-a legitimat la Ripensia Timișoara. După doi ani joacă la F. C. Craiova ,alături de *Albu*, cu care cîștigă campionatul, apoi se reîntoarce în 1945 la Cluj, la Mănăștur. Joacă la Victoria și C.F.R. pînă în 1949

★

L-am reîntîlnit de curînd pe *Iacob Felecan*, azi economist la o întreprindere clujeană, la fel de suplu și de viguros ,un surprinzător pachet de mușchi pentru acest bărbat de 56 de ani.

— Care este, Iacob, explicația acestei tinereți?

— *Transpirația!*

— Cum adică?

— *Toată funcționărimea noastră, cînd părăsește birourile la sfîrșitul muncii, se invită singură la sedentarism: mîncare, discuții, bătură ,spectacole! Eu, nu! Eu trebuie să elimin toxinele, ca pe vremuri, la antrenamente! Îmi lucrez singur grădina, îmi îngrijesc curtea și orătăniile, ciocănesc și dulgheresc singur în magazie. Dar, serios de tot! Pînă la transpirație! Să nu rizi! O fac zilnic!*

— Ce spui, Iacob, despre fotbalul nostru?

— *Multe sînt de spus! Prea mulți trăiesc după munca și efortul celor 11 jucători! Prea mulți lefegii la cluburi: secretari, contabili, responsabili. Acum, mai nou, consilieri tehnici. Ba chiar am citit la unele cluburi și de vicepreședinți salariați. Noi, aici, la Cluj, batem pe loc, în subsolul clasamentului, an după an, neființă în stare nici măcar să ne păstrăm jucătorii crescuți de la pitici și juniori, acum la maturitate, cînd aportul lor pentru echipă ar fi enorm. Cum s-a întîmplat recent cu Oprea, Codrea și Mustățea. Cred că există o acută criză de conducere la cluburi.*

— În lunga ta carieră fotbalistică, care jucător ți-a plăcut mai mult?

— *Nu ezit nici o clipă: Ghiță Ciolac, atacantul națională și al Ripensiei. Nu am văzut la nimeni așa fente derutante, așa pase subtile și așa goluri splendide. A fost, într-adevăr, un jucător cerebral.*

— Mai bun decît Aurel Guga?

— *Nu l-am mai prins pe Guga, ca să-mi pot da seama.*

— Dintre cei străini?

— *Titkos, extrema stîngă a Ungariei pentru demarajele sale, cu goluri fulgerătoare marcate din plină viteză, apoi frații Keller din Olanda.*

— Ce arbitru te-a impresionat mai mult?

— *Teofil Moraru din Oradea, pentru competența, onestitatea și autoritatea lui. A fost scurt timp și selecționer unic.*

— Dar conducătorii?

— *Am cunoscut doi maeștri în arta de a se purta cu jucătorii: cu prietenie, cu afinitate sufletească. Au fost Octav Luchide și Costel Rădulescu.*

— Ce-ai vrea să-mi mai spui?

— *În urmă cu cîțiva ani am citit o statistică unde, în sfîrșit, s-a pomenit și numele meu, că după Silviu Ploeșteanu urmez eu cu cele mai multe partide jucate în campionatele țării* (n.r.: înainte de război). *Cred că mai dețin și azi această performanță!*

dr. MIHAI IUBU
Cluj

AUREL BENTU

„VISUL MEU? ECUSONUL F.I.F.A."

— Mai ești supărat pe mine, Aurică?

— Supărat?, veni după un timp și tot interogativă replica celui mai bun cavaler al fluierului pe anul 1969, **Aurel Bentu**. Este adevărat că relația cronicar-arbitru exprimată în calificative sau note influențează, nu o dată, asupra raporturilor directe dintre oameni. Dar în nici un caz nu este determinantă. Așa se face că, deși ultima noastră „întîlnire divizionară" nu mi-a prilejuit aprecieri prea măgulitoare, supărarea de atunci am trecut-o demult pe seama uitării. Gîndindu-mă mai ales și la faptul că viața ne-a oferit, oricum, mai multe ocazii pentru amintiri frumoase.

Într-adevăr. Întorc cu mai bine de un sfert de veac filele aducerii aminte și-l revăd pe Bentu pe vremea cînd jucam fotbal împreună. Înalt, subțire, prezent pe tot terenul ca și azi în echipamentul conducătorului de joc, cu o detentă și precizie la loviturile cu capul care-i atrăsese porecla „Simatoc", după numele fostului internațional carmenist. Îl urmăresc, apoi, în formația pielarilor bucureșteni, alături de alți coechipieri — ajunși mai tîrziu, nume în lojile fotbalului nostru — **Macri, Anatol**, frații **Smărăndescu, Călinoiu, Sîrbu, Ciocea Pîrvu**.

Un timp după aceea, nu l-am mai întîlnit. Abandonase fotbalul.

— Cînd s-a întîmplat asta?

— În anul 1955, după un meci de pomină în care întîlneam, în campionatul Capitalei, în baraj, formația Flacăra. În prima partidă, încheiată cu rezultatul de 0—0 ratasem, în final, o lovitură de la 11 m și cu aceasta, victoria! În cea de-a doua însă m-am revanșat printr-un gol înscris cu capul la un corner, gol care ne-a asigurat calificarea. Și acest succes, la realizarea căruia îmi adusesem și eu contribuția, a însemnat preludiul unei ascensiuni pe care echipa mea a continuat-o pînă la promovarea în Divizia B. Fără mine, bineînțeles, care, îndrumat de profesorul Tr. Tomescu, m-am dedicat, după abandonarea activității competiționale, arbitrajului.

— Cu alte cuvinte ai rămas, totuși, mai departe în lumea fotbalului.

— Da. Dar luînd-o de la capăt ca în perioada uceniciei sportive. De fapt, o filieră mult mai riguroasă decît aceea ca jucător. Îmi amintesc de primul meci raional condus pe I.C.A.B., de anii grelelor încercări în campionatul orășensc, pînă în pragul celor dintîi împliniri. În 1957 mi s-a încredințat primă „tușă" divizionară la Constanța, iar în 1962, pentru întîia oară, arbitru de centru la o întîlnire de mare tradiție, Steaua-Rapid. De atunci și pînă astăzi mi-am înscris în palmaresul personal cîteva sute de partide divizionare, dintre care 30 numai derbi-uri bucureștene!

— O adevărată performanță, căreia ar trebui să-i adăugăm și albumul destul de bogat al unor amintiri de neuitat...

— „Curat" de neuitat, dacă mă gîndesc numai la cîteva dintre acelea care te fac să privești înapoi cu mînie. De pildă, aceea de la Petroșani după un meci decisiv, Jiul—A.S.A. (0—0), cînd nemulțumirea unei părți a publicului pentru insuccesul gazdelor m-au obligat să aștept în cabină căderea nopții ca să mă strecor neobservat pînă la gară, unde am luat un tren spre Simeria. Și de aici acceleratul spre București, trecînd din nou prin Petroșani, unde pe peron mă căuta disperat, dar fără șanse, „grupul nemulțumiților". Sau la Baia Mare, cînd de-abia am reușit să scăpăm de furia celor care ne scoteau „țapi ispășitori" pe noi, arbitrii pentru proasta inspirație a antrenorului formației gazdă de a înlocui în min. 88 la scorul de 2—0 pentru Minerul, portarul titular Bay, cu rezerva sa, ceea ce a permis adversarului, în speță U.T.A., să egaleze în ultimele două minute de joc! În ceea ce privește capitolul „amintirilor plăcute" lista este mult mai mare și din cuprinsul ei aș vrea să remarc în mod deosebit, prin valoarea spectacolului și a spiritului de înaltă ținută sportivă al jucătorilor, finala **Cupei României** din anul 1969, Steaua — Dinamo, la sfîrșitul căreia mi s-a acordat și trofeul pentru cel mai bun arbitru al anului.

— Consideri asta cea mai mare satisfacție din activitatea de cavaler al fluierului?

— Nici cea mai mare și nici singura. Pentru că aș mai adăuga aici înscrierea mea pe lista F.I.F.A. și, mai recent, aprecierile elogioase și felicitările primite direct din partea lui sir Stanley Rous, la Atena, cu ocazia finalei Cupei Greciei, condusă de mine.

— Deci, nu intenționezi nicidecum să te mulțumești cu realizările de pînă acum. De aici și întrebarea firească „ce-ți dorești pentru cei patru ani care te mai despart de limita de vîrstă, care te va obliga să așezi fluierul în... cui?"

— Mai întîi, arbitraje bune, care să mulțumească spectatorii și echipele. Și odată cu aceasta, obținerea ecusonului F.I.F.A., visul cel mai îndrăznet pe care sper să-l împlinesc.

Mihai IONESCU

Din intimitățile gazonului

„SIGUR, NU VOM RETROGRADA!"

În București, cartierul „Regie" este bine cunoscut de cei ce îndrăgesc activitatea fotbalistică. Fostul stadion C.A.M., actualmente „Politehnica", a fost poarta de intrare în lumea mare a fotbalului românesc a multora dintre fotbaliștii de vază. Dar să nu ne lăsăm furați de amintiri, de vorbele sfătoase ale mai vîrstnicilor iubitori ai fotbalului și să ancorăm mai aproape de anii noștri: din acest cartier, al „Regiei" s-au ridicat cîțiva dintre fotbaliștii care și azi activează în multe echipe. Dar să-i dăm cuvîntul unuia dintre ei:

— Eu stăteam pe str. Tutunului. Din „Tutunului" se face „Locotenent Dănescu". Acolo locuiau cei trei frați Dumitriu. Împreună cu mine și cu frații mei, Ion, Petre și Marin, cu Ciornavă, Pașcanu, Gherghina și actualul internațional Florian Dumitrescu de la U.T.A., care locuiau și ei în apropiere, ne întîlneam zilnic la C.A.M. Și jucam de cîmpeneața pînă seara, uitam de masă și de casă. Părinții știau unde ne aflăm și cînd dispăream prea mult timp, veneau direct la stadion după noi...

Cuvintele aparțin unui alt internațional este vorba de AUREL MĂNDOIU, de la Progresul București, oaspete al „întîmplărilor" din numărul de azi. Aurel a lovit pentru prima dată o minge cu piciorul aci, la „Regie". A fost legitimat pentru prima dată — firesc — tot într-una din echipele cartierului: Bere Grivița. Împreună cu **Florian Dumitrescu**. Era în anul de grație 1957, și cel ce se îngrijea atunci de destinul său fotbalistic era antrenorul **Gheorghe Nuțescu**, care a întrevăzut talentul său. La 15 ani juca în prima echipă Bere Grivița, la 17 ani antrenorul **Nicolae Gorgorin** îl aduce la echipa națională de juniori. Este prezent la turneul U.E.F.A. din Portugalia (1961) și face parte din echipa României care în 1962 cîștigă, la București, titlul de cea mai bună echipă de juniori de pe continent.

— Și, de atunci, ce s-a mai întîmplat, Aurel Mândoiu?

— S-au întîmplat multe...

Dar fundașul Progresului, cel despre care antrenorii săi ne-au spus că ar merita tricoul naționalei, stă pe gînduri, așa cum nu face pe teren cînd un atacant advers înaintează periculos. Stă pe gînduri. Pare că vrea să-și măsoare cuvintele. Pînă la urmă, completează fraza pe care o începuse:

— Adică deși am avut multe satisfacții pe terenul de fotbal, printre care foarte mare a fost aceea de a juca în marea echipă a C.C.A., alături de toate vedetele, de la portarii Voinescu și Toma și pînă la extrema stîngă Tătaru, totuși deceptiile parecă au precumpănit!

— Cum adică?

— Iată, am 27 de ani și pînă acum nu am jucat niciodată în prima reprezentativă. Am făcut parte din lot într-unul din turneele făcute în Brazilia, am jucat bine — nu numai după părerea mea, dar și a unora dintre antrenori, ca și a notelor primite de-a lungul turneului — și totuși n-am mai „prins" lotul. De curînd am fost selecționat în lotul olimpic, am luat parte la primele două trialuri, iar la al treilea... am fost omis. Unul din antrenorii de la lot era chiar antrenorul meu de la club...

— ...Unde ai media cea mai mare!

— Apoi, cînd Progresul a căzut în „B" ultima dată, mie mi s-a pus în spate retrogradarea: adică golul lui Badea ar fi pornit dintr-o pasă a mea. Or, realitatea este că în acea fază a existat un lanț al greșelilor. Eram deprimat, vroiam să plec de la Progresul, să semnez pentru Rapid. Dar nu aș fi avut drept de joc decît după o carantină de un an. Și mi-am zis că e mai bine să joc, să pun umărul împreună cu ceilalți la cîștigarea unui loc în Divizia A.

— Și ați reușit. Nu este asta o realizare?

— Desigur. Și nu este singura. Atît la C.C.A. cît și la Progresul am cunoscut destule bucurii. Nu pot uita nici acum cît de frumos se purtau cu mine vedetele de la C.C.A. Erau niște adevărați gentlemani, mă încurajau. În special Apolzan.

— Ce credeți despre Progresul?

— Sînt sigur că nu retrogradăm. Am încredere în echipă. Avem jucători valoroși, iar apărarea este, după părerea mea, una dintre cele mai bune din divizie. În schimb, atacul... Din cauza lui am pierdut acasă 4 puncte mari. Cu Petrolul și C.F.R. Timișoara...

Mândoiu — profil de efigie greacă — ar mai fi avut multe de spus. Dar îl aștepta acasă fiul său Lucian și soția sa, Elena...

Mircea TUDORAN

AUREL MANDOIU

Din intimitățile gazonului